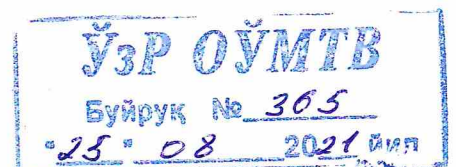

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi

60411200–Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

- O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy, o‘rta maxsus va professional ta’lim yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv–uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2021-yil “24” 08 dagi 4 -sonli yig‘ilishida ma’qullangan.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining 2021-yil “25” 08 dagi 365-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’lim davlat ta’limi standartlari. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy malakalar ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi.....	4
1.1.	Qo'llanish sohasi.....	4
1.1.1.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishining Malaka talabning qo'llanishi.....	4
1.1.2.	Malaka talabning asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
1.2.1.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi yo'nalishlari bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari.....	5
1.2.3.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....	5
1.2.4.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....	5
2.	<i>60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti)</i> ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar.....	8
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	8
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	9
	Bibliografik ma'lumotlar.....	10
	Kelishuv varag'i.....	11

1. 60411200– Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tasnifi

60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me‘yoriy muddati 4 yil.

1.1.Qo‘llanish soxasi

1.1.1. 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta’lim yo‘nalishining Malaka talabning qo‘llanishi.

Malaka talabi 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport *menejmenti*) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2.Malaka talabning asosiy foydalanuvchilari:

– mazkur ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor – o‘qituvchilari;

– ta’lim yo‘nalishining o‘quv reja va o‘quv dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

– bakalavriat bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

– ta’lim boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

– oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

– oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

– kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

– oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning otalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlari tavsifi

1.2.1. 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.

60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) - “Biznes va boshqaruv” ta’lim sohasiga oid yo‘nalish bo‘lib, O‘zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi va uning bo‘limlari, sport maktablari (SM); ixtisoslashgan sport maktablari (ISM); ixtisoslashgan bolalar va o‘smirlar sport maktablari (IBO‘SM);

bolalar va o'smirlar sport maktablari (BO'SM); sport klublari; O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya qo'mitasi va uning tegishli bo'limlari; sport federatsiyalari va assotsiyatsiyalari; sport tashkilotlari va "Sport" erkin iqtisodiy zonalarining sport mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalarida kompleks masalalar yechimlarini menejmentning rivojlanish qonuniyatlari va zamonaviy konsepsiyalari asosida ishlab chiqish va amalga oshirish bilan bog'lik kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2.60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta'lim yo'nalishi yo'nalishlari bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

- O'zbekiston Respublikasi Turizm va sport vazirligi tizimi tashkilotlari;
- O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya qo'mitasi va uning tegishli bo'limlari;
- jismoniy tarbiya–sport jamoat birlashmalari tizimi;
- sport tashkilotlari va korxonalarining boshqaruv tizimlari;
- sport federatsiya (uyushma)lari;
- sport klublari va milliy terma jamoalari;
- sport bilan professional tarzda shug'ullanuvchilarning o'quv–mashg'ulot jarayonlari;
- ilmiy–tadqiqot va ilmiy ishlab chiqarish muassasalari ilmiy va texnik loyihalari.

1.2.3. 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy–boshqaruv faoliyatida;
- ishlab chiqarish faoliyatida;
- axborot tahliliy faoliyatida;
- ilmiy–tadqiqot faoliyatida;
- loyihaviy–konstruktorlik faoliyatida;
- tadbirkorlik va shu kabilarni o'z ichiga oladi.

1.2.4. 60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60411200-Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta'lim yo'nalishlari bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6–malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'ektlari va turlariga muvofiq bakalariat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Tashkiliy–boshqaruv faoliyatida (sport menejeri, iqtisodchi menejer):

- boshqaruv tarkibiy bo'limlarini shakllantirish;
- tarkibiy bo'limlar haqidagi nizomlar va lavozim yo'riqnoma larini ishlab chiqish qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari va korxonalarida zamonaviy boshqaruv tizimini tashkil etish;
- tashkilot va korxonalar tashkiliy tuzilishining optimal variantlarini tanlash;
- boshqaruv tizimining turli pog‘onalarida vakolatlar va vazifalarni taqsimlash;
- tashkilot va korxonalar boshqarish samaradorligini oshirish;
- tashkilot va korxonada mehnatni rag‘batlantirish tizimini yo‘lga qo‘yish;
- boshqaruvda vaziyatli va tizimli yondoshuv tamoyillarini tatbiq etish;
- ishlab chiqarish korxonalarida menejment va marketing tamoyillarini qo‘llash;
- korxonada menejer va marketolog faoliyatini oqilona tashkil etish;
- tashkilot va korxonalarda marketing tizimini tashkil etish;
- korxonada samarali boshqaruv faoliyatini tashkil etish chora–tadbirlarini ishlab chiqish.
- jismoniy tarbiya va sport sohasi faoliyati sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chikish va tatbiq etish;
- ishlab chikarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan ishlab chikarish jarayonlari va resurslarini rejalashtirish;
- zamonaviy axborot texnologiyalar tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bogliq bo‘lgan ishlab chikarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash metodlari va mexanizmlarini ishlab chikish;
- atrof–muxitni muxofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chikarish jarayonlarini nazorat qilish;
- menejment va marketing tadbirkorlari yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;
- ishlab chikarish jarayonlarini boshqarish;
- fikrlar har xil bo‘lgan sharoitda boshqaruv qarorini qabul qilish;
- korxonalar ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- bajarayotgan faoliyati bo‘yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash;
- ishlab chikarish jarayonlarining atrof–muhit muhofazasi, yongin, texnika va mehnat xavfsizligi talablariga mosligini monitoring qilish qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.

Mazkur ta‘lim yo‘nalishi bitiruvchilariga quyidagi kvalifikatsiyalar beriladi:

- sport menejeri;
- iqtisodchi menejer.

Ishlab chiqarish faoliyatida:

- korxonalarining ishlab chikarish bo‘yicha ishlarini rejalashtirish va bajarish;

- ishlab chikarish korxonalarida menejment va marketingni tashkil etish;
- boshqarishning namunaviy texnologik jarayonlarini ishlab chiqish va qo‘llash;
- ishlab chiqarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari va resurslarini rejalashtirish;
- ishlab chiqarish korxonalarida menejment va marketing tamoyillarini qo‘llash;
- bajarilayotgan nazariy va amaliy ishlar mavzusi bo‘yicha matematik, informatsion va imitatsion modellarni ishlab chiqish va tatqiq qilish;
- amaliyotda axborot texnologiyalarining xalqaro va kasbiy standartlarini qo‘llash;
- ishlab chiqarish korxonalarini rivojlantirishning marketing strategiyalarini ishlab chikish qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.

Axborot–tahliliy faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni to‘plash, qayta ishlash va tahlil qilish;
- qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma‘lumot to‘plash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;
- tashkilotning ichki hujjat aylanishi tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatining turli ko‘rsatkichlari bo‘yicha ma‘lumotlar bazasini yuritish;
- loyihalar samaradorligini baholash;
- axborot–tahlil faoliyati bo‘yicha hisobot tayyorlash;
- boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ilmiy–tadqiqot faoliyatida:

- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida menejment va marketing faoliyatini tashkil etish bo‘yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;
- innovatsiyalar bozorining marketing tadqiqotlarini o‘tkazish;
- menejment sohasiga tegishli mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan–texnika yutuqlarini, maxsus adabiyotlar va boshka ilmiy–texnik axborotlarni o‘rganish;
- mavzu bo‘yicha ijtimoiy va iqtisodiy axborotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlashtirish ishlarini amalga oshirish;
- internet tarmog‘idan eng yangi ilmiy–texnik yutuqlar haqidagi ma‘lumotlarni to‘plash va tahlil qilish;
- ilmiy–tadqiqot natijalarini amaliyotga qo‘llash jarayonlarida qatnashish qobiliyatlariga ega bo‘lishi kerak.

Loyiha–konstruktorlik faoliyatida:

- jismoniy tarbiya va sport menejmentini loyihalashtirish usullari;
- loyihaviy va dasturiy hujjatlarni ishlab chikish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari va korxonalarida menejment va marketing tadqiqotlarini o‘tkazish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari va korxonalarining biznes–rejasini ishlab chikish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari va korxonalarini faoliyatini tahlil qilish;
- boshqaruvning tashkiliy tuzilmasini loyihalashtirish;

Tadbirkorlik faoliyatida:

- yangi biznes–loyihalarni shakllantirish va amalga oshirish;
- biznesni tashkil etish, biznes–rejalarni ishlab chiqish va amalga oshirish.

2. 60411200 - Menejment (jismoniy tarbiya va sport menejmenti) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablari

2.1. Umumiy kompetensiyalar

- fuqarolik jamiyatining dolzarb masalalarini bilishi, O‘zbekiston rivojlantirish strategiyasiga asoslangan faol hayotiy nuqtai nazarga;
- dunyoqarash bilan bog‘liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo‘lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olishi;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda xayotda va o‘z kasb faoliyatida foydalana bilishi;
- axborot yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, o‘z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo‘nalishi bo‘yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo‘lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog‘lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to‘g‘risida ilmiy tassavur hamda e‘tiqodga, o‘zini jismoniy chiniqtirish o‘qquv va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi lozim.

2.2. Kasbiy kompetensialar

- me'yoriy–huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- tashkiliy tuzulmalarni optimallashtirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- muzokaralar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarini olib borish va onlayn adoqalarni amalga oshirishni bilish;
- korporativ axborot tizimlarini, moliyaviy–iqtisodiy tahlil va moliyaviy hisobotlarni tayyorlashni, ma'lumotlar bazasini yuritishni bilish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarini rejalashtirish va bajarish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida menejmentni tashkil etish;
- boshqarishning namunaviy texnologik jarayonlarini ishlab chiqish va qo'llash;
- xizmat ko'rsatishni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan jarayonlarni va resurslarni rejalashtirish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida menejment tamoyillarini qo'llash;
- boshqarish qarorlarini qabul qilishda, ularni aniq boshqaruv vazifalariga moslashtirish orqali iqtisodiy. Moliyaviy va tashkiliy–boshqaruv modellarini shakllantirishda miqdoriy va sifatli tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- biznes jarayonlarini modellashtirish, biznes yuritishning iqtisodiy va ijtimoiy sharoitlarini baholash, yangi bozor imkoniyatlarini aniqlash va yangi biznes modellarini shakllantirishni bilish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini rivojlantirishning marketing strategiyalarini ishlab chikish qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch soʻzlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, ta'lim yoʻnalishi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv rejasi va o'quv dasturlari, profil, o'qib-o'rganish natijalari, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, sifatni baholash va nazorati, mustaqil ta'lim, malaka amaliyoti, davlat attestatsiyasi, o'quv fanlari bloki, ta'lim jarayoni, menejment konsepsiyasi, sport marketingi, sport menejmenti, menejer, marketolog, marketing tadqiqotlari, segmentlash, jismoniy tarbiya va sport iqtisodiyoti, boshqaruv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy-tadqiqot jarayoni, tadbirkorlik, raqobatbardoshlik.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQLDI:

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti

Rektor

M. Boltabayev

M.O'.

KELISHILDI:

O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limni rivojlantirish
tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarni
tabiiq etish markazi

Direktor

M. Esonov

M.O'

O'zbekiston Respublikasi
Turizm va sport vazirligi

Vazir o'rinbosari

A. Akkulov

M.O'

O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi
vazirligi
Respublika ta'lim markazi

Direktor

Sh. Sattorov

M.O'

O'zbekiston Milliy
Olimpiya Qo'mitasi

Raisning birinchi o'rinbosari

R. Irmatov

M.O'

Respublika Olimpiya zahiralari kolleji

Direktor

A. Mamadaliyev

2022-yil

”